GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și administrațiunea:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22. „Gazeta“ iese
Mercurea, Vinerea si Dumineca.
Prețulŭ abonamentului:
Pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe
trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Țerĭ esterne pe șése
lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Sĕ prenumeră:
la poștele c. și r. și pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile:
una serie garmondŭ 6 cr. și timbru de 30
cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scri-
sorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manu-
scripte nu se retrămitŭ.

Nr. 32. Vinerĭ 16 (28) Marțiu **1884.**

Brașovŭ 16 Marțiu st. v.

Merge încetŭ cu întrunirile alegătorilorŭ noștri și cu constituirea cluburilorŭ. In cele mai multe comitate încă nu se observă nicĭ o mișcare din partea partidei române dela 1881. Și timpulŭ trece iute.

S'a mai ivitŭ și unŭ altŭ înconvenientŭ, care nu a fost prevedutŭ de către comitetulŭ electoralŭ permantŭ din Sibiiŭ.

In apelulŭ sĕu pentru organisarea și constituirea alegătorilorŭ pe basa programei naționale dela 1881 acestŭ comitetŭ după ce recomândă tuturorŭ membrilorŭ partidei, „ca nicĭ într'o privință sĕ nu se angajeze cu nimenĭ, până cândŭ nu vorŭ cunósce conclusele conferenței generale „electorale“, dice despre acésta conferență că „se va ține la timpulŭ sĕu“. Lucru naturalŭ, că la 10 Februariu st. n. comitetulŭ electoralŭ permanentŭ nu putea se hotărască încă diua cândŭ sĕ se țină conferența generală electorală, dér putea și trebuiea se aibă în vedere pregătirile timpurie pentru acésta conferență.

Este vorba de alegerea delegaților pentru conferența electorală generală, care alegere trebue se fie bine condusă și esecutată pentru că întrînsa se va oglindá organisația partidei. Comitetulŭ din Sibiiu ar fi lucratŭ fórte înțelepțesce décă avêndŭ în vedere conchiămarea conferenței „la timpulŭ sĕu“, ar fi dispusŭ tóte cele de lipsă pentru compunerea ei, ca, sosindŭ acelŭ timpŭ, în câteva dile conferența sĕ se și pótă aduná. C'unŭ cuvêntŭ alegerile de delegați la conferență sĕ puteau face și înaintea stabilirei terminului hotărîtŭ pentru întrunirea conferinții.

Mai bine ar fi fostŭ décă s'ar fi pusŭ óre-care terminŭ pentru constituire și pentru alegerile delegaților, lăsându-se totodată la apreciarea comitetelorŭ electorale din comitate, ca se combine aceste doue lucrărĭ séu se le esecute în doue rêndurĭ, adecă ântâiu constituirea și apoi alegerea pentru conferență. Dovédă pentru acésta este faptulŭ, că cluburile nóstre in unele comitate din propriulŭ îndemnŭ au prevedutŭ în programa adunărilorŭ lorŭ de constituire în punctulŭ din urmă și alegerea delegaților pentru viitórea conferență generală electorală. Unele cluburĭ înse s'au mulțumitŭ conformŭ apelului numai cu constituirea și așteptă acum provocarea comitetului permanentŭ privitóre la alegerea delegațilorŭ.

Eată dér' deja o scădere, căcĭ procederea nu e uniformă. Se punemŭ casulŭ acum că comitetulŭ permanentŭ se va trezí cam târziu a convocá conferența, ceva ce după tóte antecedențele este ușorŭ cu putință, ce se va întempla atuncĭ? — S'ar puté întemplá ca în multe locurĭ alegerile pentru conferență sĕ nu se mai pótă face din causa scurțimei timpului și a greutăților ce sunt împreunate cu întrunirile electorale séu sĕ se facă în pripă prea mare de-a ruptulŭ capului, ceea ce érăși ar nasce marĭ înconveniente.

Credemŭ de datoria nóstră de a atrage atențiunea comitetului permanentŭ din Sibiiu asupra celorŭ espuse mai susŭ rogândulŭ se iea imediatŭ mĕsurile necesare, ca nu cumva în momentele din urmă sĕ se nască o confusiune, prin care sĕ se aducă scădere intereselorŭ nóstre naționale.

Cronica evenemintelorŭ politice.

In ședința de Sâmbătă a camerei române tractându-se de indigenate deputatulŭ Boldur-Lățescu iea cuvêntulŭ spre a combate modulŭ cum se interpretéză art. 9 din constituțiune, privitorŭ la naturalisarea Românilorŭ de origine din alte state. Dsa dice, că acésta naturalisare se face cu prea mare ușurință și cei naturalisați devinŭ unŭ flagelŭ pentru budgetulŭ țerei și prin aceea că li se acordă așa de lesne indigenatulŭ se încuragéză emigrațiunea de peste munți. D. Boldur Lățescu a desvoltatŭ tóte aceste ale sale îngrijirĭ față de cererea unui Românŭ transilvăneanŭ, după ce s'a fost acordată fără cea mai mică discuțiune cetățănia română unorŭ străinĭ ca Pandele Eftimiu, Giuropulo, Podloveschy, Levides ș. a. Numitulŭ deputatŭ se arată îngrijatŭ și pentru aceea ca nu cumva impăninteninduse prea mulți Românĭ dela noi în România sĕ se slăbéscă elementulŭ autohtonŭ alŭ Trausilvaniei. Deputații Porumbarŭ și Urechiă au combătutŭ modulŭ de vedere alŭ d-lui Boldur-Lățescŭ, ear „Romania Liberă“ îi respunde acestuia următórele:

„Afară de jidanĭ, carĭ sunt cei mai cosmopolițĭ ómenĭ de pe lume, — nu credemŭ sĕ existe poporŭ pe suprafața globului, ai căruĭ indivizĭ, pentru hatârulŭ unei slujbe de-o sută de lei pe lună séu pentru mulțumirea sufletească de a întrá rêndașĭ la d. Lațescu, sĕ'șĭ părăséască vatra strămoșască, loculŭ unde s'au născutŭ și au crescutŭ, biserica unde le sunt îngropați părinții. moșia, amintirile, afecțiunile lorŭ! ...... Cândŭ cine-va se hotărășce sĕ emigreze. trebue sĕ fie, séu o causă economîcă-socială: disproporțiă între solŭ și populațiă, séu o causă curatŭ politică: persecutărĭ și nedreptățĭ de totŭ soiulŭ, făcute unei nații robite de o nația trufașă și stăpânitóre Altă alternativă nu este.“

Conferința Sêrbilorŭ din Ungaria s'a începutŭ în 12 (24) Martie în otelulŭ Hungaria în Budapesta. Au fostŭ de față 60 de persóne din tóte ținuturile (?) țerii, între acestea au fostŭ și trei representanțĭ ai clerului, mulțĭ advocați, doctorĭ și proprietarĭ. In conferința preliminară se ocupară cu stabilirea punctelorŭ programii, care sĕ se aștérnă conferinții generale. Conferința va decide și aceea, că ce atitudine sĕ iea Sêrbii la alegerile viitóre, sĕ pășéscă activĭ, séu sĕ fie pasivĭ, și în casulŭ ântâiu la care partidă sĕ se alăture. Așa déră și Sêrbii, carĭ au fostŭ totŭ activĭ, după o esperiință tristă și durerósă stau pe gândurĭ, că ce atitudine sĕ observeze la alegerile viitóre.

In 24 Marte séra la 9 óre s'a simțitŭ la Diakovo în Bosnia unŭ puternicŭ cutremurŭ de pămêntŭ, care a ținutŭ 10 secunde și a causatŭ multe stricăciunĭ caselorŭ și bisericei.

Diua de 14 Marte, a treia aniversare a proclamărei regatului românŭ, s'a serbatŭ la mitropolie în Bucurescĭ c'unŭ Te-Deum.

„Luptătorulŭ“ din Focșanĭ dice, că o mulțime de Evrei vagabundĭ au intratŭ în județulŭ Putna. In orașulŭ Focșanĭ au intratŭ în timpŭ de 6 lunĭ peste 2,000 de suflete; în comunele Movilița și Păuneștĭ, din plasa Zăbrăuțĭ, carĭ acum șése anĭ ambele nu aveau de câtŭ 9 familii, astădĭ familiele de evrei s'au înmulțitŭ peste numĕrulŭ de 63, carĭ evrei exercită toțĭ comerciulŭ de spirtuóse, fără ca măcar unulŭ sĕ plătéscă imposite.

In capulŭ diarelorŭ „Binele Publicŭ“ și „Timpulŭ“ citimŭ următórele: „Anunțămŭ, cu „cea mai viă mulțumire, că unirea între parti- „dulŭ conservatorŭ și partidulŭ liberalŭ-sincerŭ „este desevêrșită. Partidulŭ întrunitŭ pórtă „numele de partidulŭ liberalŭ-con- „servatorŭ. Organulŭ acestui partidŭ va „purtá numele: România“. Noulŭ partidŭ are duoi capĭ: pe d. Lascar Catargiu și d. George Vernescu. Ni se spune, că mâne va aparé unŭ programŭ manifestŭ, sub-semnatŭ de amênduoi aceștĭ capĭ. In același timpŭ, diarele „Binele Publicŭ“ și „Timpulŭ“ vorŭ încetá pentru a lăsá locŭ noului organŭ alŭ partidului: România.

Se telegrafiaŭă din Ravenna (Italia) cu data de 20 Marte: „Erĭ séră, vr'o sută de tinerĭ, carĭ se adunaseră în marginea orașului și aveau în capulŭ lorŭ cățĭ-va ómenĭ mai în vêrstă, întrară în orașŭ strigândŭ: „Trăiéscă comuna! Trăiéscă revoluțiunea socială!“ Gardii și carabinerii i-au împrăsciatŭ, luându-le stégurile și cocardele și făcêndŭ patru arestărĭ. O sută de lucrătorĭ s'au adunatŭ adĭ din nuoŭ pe piața municipalității, pentru a cere de lucru.“

După o scire din Constantinopole dela 22 Marțiu circuléză prin cercurile oficiale faima, că guvernulŭ rusescŭ are de gândŭ a propune, ca sĕ se resolveze tractatulŭ strêmtorii de mare dela 1856 și libertatea navigațiunii tuturorŭ națiunilorŭ prin Dardanele, Bosforŭ și pe Marea-négră. Décă sĕ adeveresce acésta faimă, atuncĭ se ridică unŭ colțŭ alŭ vĕlului, ce acopere secretulŭ pertractărilorŭ dintre Giers și Bismarck. Cabinetulŭ din Petersburg crede, că Rusiei nu i se póte refusá cu privire la strêmtorile dela Constantinopole, aceea ce s'au concesŭ tuturorŭ față cu canalulŭ de Suez. Inchiderea strêmtorilorŭ maritime și neutralisarea Mării-negre s'a pronunțatŭ în tractatulŭ din 30 Marțiu 1856 în art. 10, 11, 12, 13, 14 și 19, și în convențiunea maritimă anecsată la acestŭ tractatŭ. In convențiunea acésta sĕ dice, că afară de năile destinate spre serviciulŭ ambasadelorŭ și afară de năile de rĕsboiu destinate la gurile Dunării, nicĭ o corabiă de rĕsboiu străină sĕ nu între în Bosforŭ și în Dardanele. Neutralisarea Mării-negre s'a desființatŭ prin convențiunea dela Londra din 13 Martie 1871, din contră convențiunea strêmtorilorŭ s'a recunoscutŭ și de congresulŭ dela Berlinŭ prin articululŭ 63. Decĭ déră diplomația rusêscă stăruesce, ca sĕ se desființeze și restulŭ acesta din tractatulŭ de pace dela Parisŭ și prin acésta tóte resultatele rĕsboiului din Crimeea, pentru carĭ au vĕrsatŭ Francesii atâta sânge și s'au risipitŭ atâțĭ banĭ.

In privința conflictului bisericescŭ grecescŭ cu Pórta otomană se scrie din Constantinopole către „Cor. Pol.“, că sântulŭ sinodŭ și consiliulŭ mirenescŭ au subsemnatŭ dóuĕ documente, carĭ ilustréză tótă situațiunea și le-au trămisŭ spre a se predá la Pórtă și la patriarchŭ. Corporațiunile amintite declară în acele dóuĕ acte, că pe basa hatihumaiumului și pe basa articulului 23 alŭ congresului dela Berlinŭ dreptulŭ inițiativei la o reformă a relațiunilorŭ vechĭ între guvernulŭ otomanŭ și între comunele creștine cade în competința unei adunărĭ naționale convocate ad hoc la patriarchiă. Décă Pórta voesce sĕ introducă reforme, spre a îmbunătățí posițiunea creștinilorŭ, trebue acésta sĕ se facă în consonanță cu hatihumaiumulŭ și cu tractatulŭ dela Berlinŭ. Sinodulŭ și consiliulŭ mirenescŭ n'au din partea națiunii altŭ mandatŭ și față de Pórtă n'au alte datorințe, de câtŭ de a fi păzitorĭ ai privelegiilorŭ actuale și de a fi esecutorĭ acurațĭ ai legei organice relative la aceste privelegii.

Din aceste declarațiunĭ energice și bărbătescĭ ale sinodului fanariotŭ și ale bĕtrânilorŭ bizantinĭ, carĭ conducŭ în tóte provinciile imperiului otomanŭ propaganda panelenistă, se vede, că complanarea conflictului nu este terminată, ci încă mai au sĕ decurgă multe negoțiațiunĭ, frământărĭ și sbuciumărĭ din amêndóuĕ părțile. Orĭ care parte ar învinge, de popórele neîndreptățite totŭ nu va fi mai bine.

Din Constantinopolŭ se anunță, că Pórta a adresatŭ o nouă notă cătră puterile signatare ale tractatului de Berlinŭ, rugându-le, ca sĕ intervină în cestiunea agrară a musulmaniloră din Serbia; fiindŭ-că din legea agrară a Serbiei resultă o mare pagubă pentru Mahomedanii locuitorĭ în acestŭ statŭ. Totdeodată se comunică, că ambasada ruséscă zoresce érășĭ cu mare aplombŭ plătirea restanței din despăgubirea de resbelŭ și că are de gândŭ a adresá în acéstă privință cătră Pórta o nouă notă.

„Gazeta“ tolerantă.“

Sub titlulŭ acesta guvernamentalulŭ „Kolozsvári Közlöny“, face glose la articlulŭ nostru din Nr. 27 alŭ „Gazetei“. Intre altele dice:

„Gazeta“ e grozavŭ de măniată asupra partidei (?) române moderate, mai măniată decâtu asupra orĭ-cărei alte partide constituționale; căcĭ după dênsa acésta partidă (?) română moderată a spartŭ cerculŭ solidarității române. Adeveratŭ, că într'o vreme redactorulu „Gazetei“ a scrisŭ asupra solidarității studiele sale lungĭ, dér acésta numai pe hărtiă a fost așa, cum și-a închipuit'o elŭ; pentru că alegerile la sferșitulŭ periodeloră de trei anĭ au resturnatŭ teoria solidarității. Sigurŭ, că nicĭ la alegerile din anulŭ acesta nu póte fi altfeliu. O parte a preoțiloru și a advocațiloră românĭ se va ține și în anulŭ acesta de acea solidaritate, pe care o acentuéză deja la Sibiiu, cealaltă parte înse și cea mai mare parte a alegĕtoriloră vorŭ alege.“

Fóia din Clușiŭ predice dér ca și sigurŭ (bizonyos) o desbinare între cărturarii românĭ fată de alegerile viitóre. De unde a căpetatu „Kol. Közl.“ aceste informațiunĭ sigure? Cum vine, că unŭ organŭ ca acesta, dușmanŭ declaratŭ alŭ națiunei române și a drepturiloră ei, își razĭma tóte speranțele în felonia și ticăloșia națională a câtorva preoți, advocați și „deputați dietalĭ“? Negreșitŭ, că „siguritatea“ și bucuria ce-o sémte „Kol. Közl.“, nu este resultatulŭ convingerei, că consorțiulŭ „frățietății“ va căștigá cu „programa“ lui drepturile Româniloră; din contră trebue se admitemŭ, că „Kol. Közl.“ cunósce și sémte tótă miserabilitatea acelui consorțiu și speculéză la desbinarea și slăbirea neamului nostru. De aicĭ acea căldurósă partinire a uneltiriloră de desbinare, inaugurate de d-lŭ Tisza cu ajutorulŭ mameluciloră seĭ dela „Viitorul“.

Românii din cerculŭ electoralŭ **Sânt-Ana**, comitatulŭ **Aradŭ**, au ținutŭ la 8 (20) Marțiu a. c. o conferință prealabilă, în carea cu unanimitate s'au primitŭ următórele puncte:

1. Conferința acésta se dechiară de preliminaria.

2. Aderămŭ la programa națională din Sibiiu din 1881.

3. Deocamdată nu ne angajămŭ nicĭ pentru o partidă, până vomŭ vedé, cumŭ se desfășură evenimentele.

4. Se alege unŭ comitetŭ centralŭ esecutivŭ.

5. Se alegŭ subcomitete pentru fiecare comună.

6. O conferință generală se va ține la Simandŭ la timpulŭ acomodatŭ.

7. Se propune o conferință generală la Șiria-Vilagoșŭ pentru întregŭ comitatulŭ Aradŭ.

Unŭ alegĕtorŭ.

Rĕsturnarea basei dreptului publicŭ.

Sub titlulŭ: Rĕsturnarea basei dreptului publicu (A közjogi alap bukása) apărŭ în Pesta o broșură în limba maghiară. Intrênsa se arată, că atâtŭ guvernulŭ actualŭ, câtŭ și guvernele anteriore au jignitŭ basa dreptului de statŭ întratâta, încâtŭ aceea se póte priví ca nimicită. In acéstă broșură se dice între altele următórele: Maiestatea Sa a sancționatŭ legea împăcăciunii; într'unŭ consiliu familiarŭ a declaratŭ monarchulŭ, că regimulŭ absolutŭ nu se póte continuá, că influinței maghiare trebue se-i se dé locŭ. Viitorulŭ monarchiei se póte asigurá numai pe astă basă, și cu tóte acestea, ce s'a întêmplatŭ? Cu tótă porunca cuprinsă în lege, cu tóte intențiunile înțelepte ale monarchului, miniștri comunĭ și ungurescĭ în coînțelegere au resturnatŭ tótă constituțiunea comună. Guvernulŭ comunŭ în locŭ de a conduce politica esternă prin înfluința și cu consêmțemêntulŭ guvernului ungurescŭ, se amestecă mereu în afacerile particulare ale guvernului ungurescŭ; nu ministeriulŭ comunŭ conduce afacerile comune sub înfluința ministeriului ungurescŭ, ci acesta conduce afacerile speciale ungurescĭ după avisulŭ și după presiunea ministriloră comunĭ imperialĭ. Influința constituțională a ministeriului ungurescŭ asupra conducerii afaceriloră esterne s'a paralisatŭ. Tocmai din acéstă causă delegațiunea unguréscă s'a lăsatŭ cu totulŭ de esercitarea dreptulŭ sĕu de controlŭ. Căcĭ delegațiunea se compune din partisanĭ necondiționați ai guvernului și este condusă de acesta în modŭ absolutŭ. Delegațiunea nu póte merge mai departe în afirmarea drepturiloră constituționale decâtŭ ministru-președinte ungurescŭ, care o conduce. Ministeriulŭ comunŭ guvernéză așadérá fără de nicĭ o controlă. Conduce politica esternă vienesă și organiséză armata austriacă.

Ministrulŭ președinte Tisza șéde totŭ mereu în delegațiunea unguréscă, dér nu spre a esercitá o înfluință legală asupra agendeloră ministeriului comunŭ, ci spre a priveghia pe membrii delegațiunii, ca sĕ nu turbure cercurile ministeriului comunŭ din nechibzuință sĕu din zêlŭ patrioticŭ. Tisza nu controléză pe miniștri comunĭ, ci pe delegații ungurescĭ, ca aceștia sĕ nu pótă controlá seriosŭ pe miniștri comunĭ, și sĕ-i tragă la rĕspundere pentru călcările constituționale, făcute în înțelegere cu ministrii ungurescĭ. Ministrulŭ Tisza nu este unŭ factorŭ coordinatŭ cu miniștrii comunĭ, ci factotulŭ lorŭ. Delegațiunea unguréscă nu stă pe basă legală, votândŭ budgetulŭ la astfelŭ de ministri comunĭ, carĭ conducŭ politica fără înfluința constituțională a guvernului ungurescŭ. Tótă sistema nóstră de dreptŭ publicŭ nu se baséză pe legea unguréscă, ci pe dreptulŭ austriacŭ. Basa nóstră de dreptŭ publicŭ este de facto legea delegațiunii austriace.“

Din aceste lamentațiunĭ și espectorațiunĭ ale autorului broșurii se vede limpede și clarŭ, pe ce temelii slabe stă faimosulŭ dualismŭ, de care atâta se teme consorțiulŭ frățietății.

Deva 24 Marte 1884.

(Persecutarea Româniloră totŭ mai tare!) Am cetitŭ în fóia iubită de Românĭ „Gazeta Transilvaniei“ nu de multŭ, că în Secuime Românii din partea Secuiloră se hulescu și batjocorescu grozavŭ în câtŭ printre, ei e lucru cutezatŭ a vorbí românesce. E dreptŭ că dumnealoră, Maghiarii, fiindŭ la putere își închipuescŭ fórte multŭ ținêndu-se cei mai puternicĭ în tótă lumea, astfeliu au începutŭ pe noi Românii loviți de sórtea cea amară a ne huli și batjocori; ba nicĭ cu atâta nu se îndestulescŭ, au începutŭ a ne persecutá exoffo — mai alesŭ pe inteligența română.

In comitatulŭ Hunidórei, în comuna Hărău sunt locuitorĭ ungurĭ (foștĭ nemeșĭ) și românĭ, au duoĕ scolĭ, una unguréscă, cealaltă confesională română. Deórece părinții românĭ erau negligențĭ și nu-șĭ trămiteau copiii la scóla română, preotulŭ Ivanoviciu a ținutŭ o vorbire în biserică adresându-se cătră poporŭ c'unŭ sfatŭ părintescŭ, vorbindu-i de originea și de limba Românului, care de 18 seculĭ esistă și se întăresce din ce merge, și dojenindu pe părinții, carĭ ca Românĭ au datoria a dá copiii lorŭ la scóla cea românéscă, nu însĕ la cea unguréscă. Pentru acésta Ungurii au disŭ, că „popa românŭ“ ațîță poporulŭ, ér pentru că învĕțătoriulŭ românescŭ a îndrăsuitŭ a învĕțá pe copii în scólă poesii românescĭ, au disŭ, că ațită copiii contra Unguriloră. Astfelŭ notarulŭ ungurŭ a făcutŭ arătare la judecătoria cercuală, de unde îndată în 16 Marte au eșitŭ la fața locului judele investigătoriu cu notarulŭ și au începutŭ cercetarea și ascultarea tuturoră, câțĭ au fostŭ în Dumineca aceea la sf. biserică: betrânĭ, tinerĭ, femei, copii; o di de tristă memoriă acésta pentru bietulŭ poporŭ românŭ în postulŭ Pasciloră, în care au fostŭ silițĭ a se înfățișá înaintea judecății spre a fi ascultațĭ și a jurá asupra preotului și învĕțătorului lorŭ, carĭ stau acuma în cercetare criminală. Tristŭ și de o miie de orĭ tristŭ!

Acuma ințelegemŭ ordonanța ministrului de interne privitóre la agitațiunile dintre rasse și confesiunĭ îndreptată cătră tóte municipiele, ca să pótă mai lesne luá în sgardă pe bietulŭ Românŭ numai ceva de vorbesce sĕu amințesce de faptele despotice ungurescĭ.

Acuma mĕ îndreptŭ cătră domnii ungurĭ dela putere. și ii întrebŭ: la casŭ de nevoe vĕ credețĭ îndestulŭ de tarĭ — nu vețĭ avé lipsă de noi?? — décă cugetațĭ, că dá, atuncĭ poftițĭ a continuá cu prigonirea Româniloră, sĕ vedemŭ unde vețĭ ajunge! ér de nu atuncĭ încetațĭ cu inimicițiele și fițĭ mai umanĭ și lealĭ față de noi.

N. Oprea.

Teatru românu în Șomcuta-mare.

Șiomcuta-mare, la 11 (23) Marțiu 1884.

Onorate D-le Redactore! Dile plăcute, dile de bucuriă amŭ avutŭ Chiorenii fiindŭ cercetați de societatea teatrală română ambulantă sub direcțiunea demnului și bravului fiu alŭ Thaliei române d. G. Aug. Petculescŭ. Incă în 6 l. c. a sosítu acéstă trupă teatrală în orășcelulŭ nostru și în 8 a începutŭ seria representațiuneloră în sala otelului principalŭ numitu „La Butea de auru.“ S'au datŭ 9 representațiunĭ jocându-se piesele: „Bărbații fermecatĭ, Pantalonulŭ roșu, Esecutorulŭ de Parisŭ, Bărbații păcăliți, Nebunulŭ, Bărbatulŭ gelosŭ, Prostulŭ la însurătore, Soldații românĭ, Amorŭ cualitatea a II, Căsătoriă pe datoriă, Obrăsnicia slugiloră, Paracliserulŭ sĕu Florinŭ și Florica, Vlăduțalŭ mamei, Iancu Jianu capit. de haiducĭ — și în 19 ultima ca corónă la tóte s'a jocatŭ „Luarea Grivíței de cătră armata română.“

Constatŭ cu plăcere, că tóte aceste piese au fostŭ bine alese și esecutate cu o rară precisiune și desteritate. Acésta s'a doveditŭ prin însuflețitele aplause, repețite din partea publicului atâtŭ alŭ celui românescŭ din locŭ și jurulŭ acesta până chiar de pe la Baia-mare, precum și din partea Maghiariloră și a Israeliţiloră, carĭ fără de nicĭ o reservă au recunoscutŭ în d. Petculescu unŭ artistŭ pré bine cualificatŭ. Am auditŭ cu urechile mele pe mai mulțĭ dicêndŭ: „Meĭ mĕi că bine jócă, pagubă, că nu pricepŭ și eu mai bine tóte cuvintele...“ Vedĭ așa! Décă cei de altă naționalitate arŭ învĕțá mai bine a cunósce scumpa nóstră limbă cu pré dulcile ei accente, sum sigurŭ, că nu ar mai cutezá a-o numĭ „fa nyelv“ — nicĭ limbă prôstă.“ Pe lângă d. directore Petculescu au mai escelatŭ cu deosebire d. și d-na Dobriceanu precum și d. d. Constantinescŭ și Mihailescu. Numai cântăreții și mai cu sémă celŭ puținŭ o cântărétă — așa dicêndŭ — de profesiune le lipsesce. Inse pricepŭ causa pré bine și aceea o aflu în trista împrejurare, că acéstă societate mică la numĕru dér stăruitóre e avisată a se susțĕné numai din denarii încurșĭ dela publiculŭ participantŭ fără de altŭ ajutoriŭ, fie acela câtŭ de micŭ. Dér de unde ajutoriu — póte cineva se întrebe? O întrebare acésta, la care ce e dreptu, camŭ cu greu se póte sigurŭ rĕspunde. Totuși se ne încercămŭ.

E lucru cunoscutŭ, că ai noștri de vr'o câțiva anĭ lucră pentru înființarea unui fondŭ alŭ „Teatrului naționalŭ românŭ de dincóce de Carpați.“ Și încâtŭ îmĭ este mie cunoscutŭ, resultatulŭ de până acuma ne dă órecare speranță pentru ajungerea scopului. Din statutele societății pentru fondulŭ de teatru naționalŭ se vede, că scopulŭ ar fi ridicarea sĕu înființarea unui teatru românescŭ stabilŭ, în óre-care orașŭ alŭ cutăruia ținutŭ românescŭ. Ei bine! Sĕ dicemŭ, că suntemŭ în ajunŭ pentru a începe cu edificarea. Dér unde? în care orașŭ și ținutŭ? Sĕ dicemŭ acum, că acésta s'a complanatŭ și majoritatea a decisŭ rădicarea teatrului în Aradŭ, Lugoșiu, Timișóra, Sibiu orĭ Brașovŭ. Intrebŭ eu acuma, óre în asemenea casŭ ce folosŭ vomŭ trage din teatrulŭ românŭ noi cei din Selagiu, Chiorŭ, Marmația, Satu-marc, Bucovina etc.? Teatrulŭ nu vine la noi, érá noi nu putemŭ merge la elŭ.

Étă nescarĭ întrebărĭ, la carĭ ar trebuí se cugete cu tótă seriositatea mai cu sémă aceia, în ale căroră mânĭ este încredințată acéstă causă ponderósă. Modesta mea părere e, ca acestŭ fondŭ se se sporéscă după puterĭ și în viitoriu, érá anualmente se se dea din elŭ subvențiune societățiloră ambulante teatrale cum e și a d-lui Petculescu.*) Ba sĕ se încurageze și societăți de diletanțĭ în feriele de vacațiune din studenți, compunêndu-se anume unŭ regulamentŭ și statorindu-se tótă procedură d. e. despre perso-

---

*) Pe câtu ne aducemŭ aminte s'a proclamatŭ în principiu, în adunările societății pentru fondulŭ teatralŭ, ca trupa teatrală, ce va fi formată și susținută din acestŭ fondŭ sĕ fie ambulantă. — Red.

nalulŭ trupei respective, că unde are sĕ jóce etc. etc.

Décă teatrulŭ e consideratŭ și apreciatŭ astădĭ de tótă lumea cultă, cu câtŭ mai alesŭ trebue sĕ-lŭ dorimŭ noi Românii și mai cu sémă noi cei de prin aceste părțĭ ale patriei, unde urmărițĭ pasŭ de pasŭ, ducemŭ o viéță, care în multe privințe numai n a ț i o n a l ă nu se póte numí. E tristŭ însĕ, e așa. Ba din anŭ în anŭ și acei puținĭ, carĭ mai au curagiulŭ a dá pieptŭ cu torintele, ce voiesce a ne înădușí orĭ ce sêmțeminte cătră limbă și națiune, se disgustă și începŭ a se retrage de pe arena de luptă. Multe familii române au eschisŭ limba română din casă și dela mésa lorŭ. In viața socială totŭ asemeneă. Éră portulŭ? Ah! acela nu mai e românescŭ, s'a străformatŭ deja încâtŭ betrâniĭ se miră singurĭ astădĭ de elŭ. In câtŭ pentru escepțiunile, ce sunt, mĕ închinŭ lorŭ până la pămêntu!

Pentru poporulŭ nostru românŭ în starea sa actuală, la care l'a adusŭ afurisitulŭ detrecutŭ, astădĭ nu sunt destulŭ teoriele — de multeorĭ chiar ne înțelese — pentru a-lŭ abate dela urmările stricăcióse, d. e. ale beției, rîsipei, îndiferentismului, superstițiunei ș. a. Elŭ — poporulŭ — trebuĕ sĕ se convingă prin esemple vii de pe scena și din carĭ sĕ se înfioreze de totŭ ce se numesce vițiu, superstițiune, prejudițŭ, vanitate și altele multe, carĭ la noi sunt încuibate și chiar eredîte. Din contră esemplele despre morala și vertutea creștinéscă, despre curagiulŭ și vitejia strămoșéscă, despre dreptate ș. a. sunt însuflețitóre și facŭ cea mai bună impresiune asupra orĭ și cui, deca acelea se reproducŭ de pe scenă și se arată în modŭ practicŭ. Étă chiămarea adevĕratului teatru naționalŭ! Prin elŭ se póte mai cu succesŭ combate, ce e rĕu și a se sădí în înimĭ, ce e bunŭ.

Asupra celorŭ ce am disu cu privire la societatea teatrală și ajutoriulŭ din fondulŭ teatrului, mi-ar placé, décă aș cetí în colónele acestei prețuite fóie și opiniunea altora — mai competențĭ. In fine tramitŭ cele mai sincere salutărĭ din înimă romanéscă D-nului Petculescu și trupei D-sale, carĭ în 20 l. c. ne-au părăsitŭ plecândŭ la Deșu și după cum am înțelesŭ de acolo va jucá la Naseudŭ și de aicĭ în Marmația la Sighetŭ ș. a. Le poftescŭ curagiu și sucesŭ pentru a învinge obstaculele li s'ar opune în cale. Eară publiculŭ românescu se nu uite a-și face datorința fața cu acésta societate démnă de totŭ sprijinulŭ și sucursulŭ. P...

Nu din Țera-Oltului 21 Marte 1884.

In interesulŭ și pentru restabilirea adevĕrului diformatŭ în corespondința din Țéra-Oltului *) din Nr. 25 binevoițĭ, Vĕ rogŭ, D-le Redactorŭ, a dá locŭ în prețuitulŭ D-Vóstre diarŭ următórei întêmpinărĭ.

D-lŭ „participante" se vede, că n'a mai fostŭ la nicĭ unŭ esamenu dela scólele grănițerescĭ, cu atâtŭ mai puținŭ în Voila, căcĭ atuncĭ resultatulŭ din estŭ anŭ de sigurŭ nu ar fi trecutŭ preste culmea „așteptării" sale, și s'ar' fi convinsŭ, că acea scólă, care odată escelá între scólele grănițerescĭ și din care treceau elevii directŭ în I-a clasa gimnasială chiar și la gimnasii cu limba străină, ba chiar și în scóle de cadețĭ, și avêndŭ de basă cualificațiunea primită în scóla din Voila, numai dela dênșii depindea sĕ fiĕ si în acele institute între cei de ântâiu, — acum e în decădință. Luândŭ în considerare mai departe împregiurările locale favorabile și buna frecuentare din partea elevilorŭ, precum și împregiurarea, că postulŭ dirigentului de acolo este unulŭ dintre cele mai bine dotate postrĭ învețătorescĭ, la tótă lumea nu-i va fi „preste tótă așteptarea bunŭ" unŭ esamenŭ așa mediocru, care pune acea scólă — înainte de a ajunge D-lŭ Gaborŭ diriginte acolo atâtu de înfloritóre — sub nivelulŭ celorŭ mai multe scóle grănițerescĭ. Despre acésta s'ar fi potutŭ convinge d-lŭ partecipante, décă ar' mai fi mersŭ la esamene numai la vreo câteva scóle grănițărescĭ, chiar și numai pe Țéră-Oltului, și sum sigurŭ, că décă esamenulŭ d-lui Gaborŭ a aflatŭ de bine a-lŭ cualificá de „preste așteptare bunŭ," apoi pentru alte esamene ar fi ajunsŭ în perplesitate de a nu aflá în lexiconulŭ sĕu nicĭ o espresiune spre a le cualificá, căcĭ în superlativulŭ bunătății a îmbrăcatŭ deja esamenulŭ d-lui Gaborŭ.

Sĕracŭ de așteptare a mai mersŭ d-lŭ participante la esamenulŭ din Voila, în câtŭ l'a nimitŭ ceea ce pe alții i-a lăsatŭ 'cu totu dreptulŭ rĕcĭ! Póte că va fi preste așteptarea d-lui participante faptulŭ, că d-lŭ Gaborŭ atâtŭ de „demnŭ de chiămarea sa" a fostŭ pedepsitŭ din partea superiorilorŭ sĕi, carĭ sciu judecá progresulŭ și câtŭ au sĕ aștepte, în multe rêndurĭ cu banĭ și admonițiunĭ, încă chiar și în semestrulŭ și luna, în care a produsŭ acelŭ resultatŭ, care i-a datŭ d-lui participante ocasiune de a ceti cu artea sa improvisată din „ochii elevilorŭ zelulŭ învĕțătoriului." Dér sĕ nu se mire d-lŭ participante, căcĭ acéste pedepse totușĭ sunt mai micĭ ca cea din véra an. 1882, cândŭ zelosulŭ și demnulŭ învĕțătorŭ Gaborŭ, după ce și-a ajunsŭ scopulŭ de a obținé postulŭ de diriginte în comun'a sa natala, așa a fostŭ de cu „zelŭ, metodŭ și tactŭ", încâtŭ a fostu trasŭ din partea competentă în cercetare disciplinară pentru regresulŭ facutŭ deja în anulŭ primŭ cu copii atatu de bine înstruițĭ de antecesorulŭ sĕu. Și d-lŭ Gaborŭ, consciu de vina sa a fostu mulțiămitŭ și s'a bucuratŭ în tóte casurile, că a scăpatŭ numai cu atâta.

Mai fericită ar fi fostŭ intențiunea d-lui participante de a scusá pe d-lŭ Gaborŭ, că — ne fiindŭ făcĕtoriŭ de minunĭ — nu a făcutŭ progresulŭ, ce se putea așteptá, de óre ce în partea cea mai mare a semestrului espiratŭ d-sa a aflatŭ de bine a suferi de nu sciu ce morbŭ, ce âmblá regulatŭ mai ca unŭ orologiu: douĕ dile bune, douĕ rele; — altcum morbulŭ și l'a doveditu chiar și prin atestatŭ dela veterinarĭ, cunoscuțĭ bunĭ de cândŭ cu faimósele alegerĭ municipale. Fi-va fi fostŭ morbulŭ d-lui diriginte, carele ar trebui sĕ premérgă cu esemplŭ, și în realitate așa regulatŭ în mersulŭ sĕu ca în actele cătră superiorii sĕi, séu au va fi fostŭ mai greu, ar fi trebuitŭ sĕ scicicéscă d-lŭ participante, care se pretinde așa competentŭ și bine înformatŭ.

Dér pe câtŭ de recumpenite și nemeritate sunte laudele, la carĭ reflectaiu aci, pe atâtu de nedréptă este acusațiunea, ce se face Voilenilorŭ, că aru fi întêmpinatŭ pre D-șóra învĕțătorésă și înstituțiunea scólei de copile cu antipatiă chiar. Ca mai bine înformatŭ observŭ d-lui participante, că acestŭ neadevĕrŭ nu-i l'a pututŭ spune nicĭ unŭ omŭ pe lume, de câtu numai d-lŭ Gaborŭ, care crede a-șĭ avé motivulŭ dictatŭ de politica sa de a dice în contra conscienței sale așa ceva. Voilenii ar trebui sĕ fie esepțiunea toturorŭ Românilorŭ și a grănițerilorŭ în speciă, cândŭ nu s'ar bucurá de scóle de fetițe, cândŭ toțĭ strigămŭ după atarĭ scóle, și numai lipsa de candidate e vina, că grănițerii au numai în patru locurĭ *) scóle de fete. Ér ce se têne de Voilenĭ în specialŭ, dênșii au fostŭ bunĭ bucurożĭ sĕ se consolideze fondulŭ foștilorŭ husarĭ din aripa Dejanilorŭ, ce stá sŭb administrațiunea statului, cu fondulŭ scolasticu centralŭ alŭ înfanteriștilorŭ, numai ca sĕ li se deschidă o scólă de fete. Ba au cercatŭ și până aci ocasiunea de a dá fiicelorŭ lorŭ înstrucțiune în lucrurĭ de mână etc., trămițându-le pe spesele sale chiar la înstitutórea de naționalitate străină. — Ér pe D-șóra învĕțătóre au primit'o — firesce nu cu praporĭ nicĭ cu stégurĭ — ci și în faptă cu bucuria părinților, cărora le zace la înimă crescerea fiicelorŭ lorŭ, și cu respectulŭ și iubirea propria poporului nostru cătră cei trămișĭ ca din ceriu spre a le face bine, și cu acestea nu-i va rĕmâné detorĭ nicĭ-odată, Numerósele concluse și cererĭ ale eforiei scolare de acolo pentru înstituirea scólei de fete încă nu le a scrisŭ în cea mai mare parte altulŭ, de câtŭ acela, care a înformatŭ așa bine pe d-lŭ participante despre antipatia Voilenilorŭ. — Motivŭ pentru necasulŭ ce și-lŭ arată d-lŭ participante asupra învĕțătoriului adjunctŭ afirmândŭ neadevĕrurĭ, lasă sĕ-și-lŭ afle d-lŭ participante însușĭ.

La tóte pune vêrfŭ însinuațiuuea, ce o face împlicite d-lŭ participantŭ, că cei chiămațĭ arŭ puté fi înfluințiațĭ, nu sciu de cine și de ce spre a suferí la scólele lorŭ „invețiătorĭ, carĭ nu prin merite proprii ajungŭ și se susținŭ în posturĭ"; — dar' décă totușĭ ar esistá unŭ atare casŭ, apoi de sigurŭ că elŭ numai pe învĕțătorulŭ Gaborŭ îlŭ póte priví.

D-lui participante însĕ nu-i potŭ gratutá, că s'a făcutŭ rostulŭ pentru laudele proprii, seducĕtóre și tendențióse ale altuia și că a primitŭ rola de a publicá concepte străine, alŭ cărorŭ cuprinsŭ, sum siguru, că nul'a va susțêné cu mâna pe înimă. Ér d-lorŭ învĕțătorĭ le dau sfatulŭ frățescŭ sĕ-șĭ caute mângaiere pentru ostenelele lorŭ mai vêrtosŭ în progresulŭ și resultatele reale, ce sunt chiămațĭ a le face pe nobila lorŭ carieră, ér' nu în autologii prin diuarie.

Aristides.

---

*) Acéstă corespondență s'a retăcitŭ în colónele fóiei nóstre în absența Redactorelui. Red.

*) Cugira, Orlatu, Vaidă-Recea și Voila.

D i v e r s e.

(Pĕnă unde merge cavalerismulŭ celorŭ dela „Viitorul"), se póte vedé și din numerulŭ sĕu dela 13 (25) Marțe a. c., în care susține, că nicĭ una din foile naționale, între carĭ numesce apriatŭ și „Gazeta", n'a publicatŭ pe deplinŭ „programa" conferinței consorțiului de înfrățire din Pesta, „t e m ĕ n d u s e, s ĕ n u s e d i s c r e d i t e z e î n a i n t e a p u b l i c u l u i l o r ŭ." Nu scimŭ ce-au publicatŭ séu nu celelalte foi, dér scimŭ, că organulŭ nostru a publicatŭ pretinsa programă din cuvêntŭ în cuvêntŭ după „Viitorul" (Gazeta Transilvaniei Nr. 28 dela 7 (19) Marte) sub titlulŭ „Comedia frățietății", fără a ne teme câtŭ-și de puținŭ, că cetitorii noștri ne vorŭ părăsí și vorŭ alergá toțĭ la „Viitorul". D-nulu Gall și cu onorabilulŭ personalŭ alŭ redacției sale susținŭ prin urmare érășĭ unŭ neadevĕrŭ flagrantŭ, care cu terminulŭ obicinuitŭ se numesce m i n c i u n ă. Décă d-nii Gall și consoți cu asemenĭ minciunĭ voiescŭ se facă propagandă pentru programa dd-lorŭ, atuncĭ trebue se fie de totŭ șubredă temelia acelei faimóse programe.

(**Unŭ îndoitŭ asasinatŭ juridicŭ.**) Unŭ casŭ, care s'a întêmplatŭ în Jura dela Bernŭ, stêrnesce în presa elvețiană mare sensațiune. Lucrulŭ s'a petrecutŭ astfelŭ: Pentr'unŭ omorŭ comisŭ în Jura cam pe la anulŭ 1870 unŭ barbatŭ a fostŭ osênditŭ la închisóre corecțională de 20 de anĭ de cătră camera criminală din Delsbergŭ, după ce jurații îlu declarară „v i n o v a t ŭ." La unŭ anŭ și jumătate după aceea revisuindu-se procesulŭ, se dovedi, că martorulu principalŭ, cu numele Farine, este ucigașulŭ adevĕratu, care și fŭ osênditŭ de asemenea la 20 de anĭ închisóre corecțională. Dilele acestea însĕ se înfățișa o femeă înaintea tribunalului din Delsbergŭ și mărturisi, că nu Farine este adevĕratulŭ ucigașŭ, ci bărbatulŭ ei. Ea dede tóte amĕnuntele și motivele, carĭ au împinsŭ pe bărbatulŭ ei la omorŭ. In urma acestorŭ arĕtărĭ, de alŭ cărorŭ adevĕru nu se mai îndoesce nime, elŭ fŭ arestatŭ. Și acesta a fostu unŭ martorŭ principalŭ. — Décă casulŭ acésta se întêmplá într'unŭ statŭ, unde pedépsa cu mórte încă nu e cassată, amêndoi pe nedreptŭ condemnațĭ ar fi trebuitŭ sĕ-șĭ espieze viață fără de vină.

(**O brutalitate de necredutŭ.**) Din Colonia se îstorisesce următórea întêmplare: O tênĕră părechiă, din localitatea Deutz de lângă Celonia, vrêndŭ a face o preâmblare până la comuna Poll de cealaltă parte a Coloniei, trebuĭ sĕ trécă prin pórta Siegburg. Din întêmplare bărbatulŭ rĕmase câțiva pașĭ înapoi, tocmai cândŭ tînêra sa nevastă trecea pe sub pórtă, unde stă o vigiliă permanentă. Se întêmplă adese-orĭ, că ómenii, carĭ țînŭ vigilia, începu a curtá pe frumósele trecĕtóre. De astă-dată ei merseră cu câțiva pași mai departe și grămădiră pe nevăstuța cu sărutărĭ. Bărbatulŭ, vĕdêndŭ acésta, alergà într'ajutorŭ, déră o pățĭ rĕu, căcĭ a fostŭ tractatŭ cu loviturĭ de săbii peste capŭ și peste spate, așa încâtŭ plinŭ de sânge trebuĭ sĕ se întórcĕ acasă. După ce și-a spĕlatŭ ranele a mersŭ la presidiulŭ poliției, care a și trasŭ în cercetare pe vinovați.

(**Insciințare.**) Subscrisulŭ comitetŭ aduce la cunoscința onoratului publicŭ românŭ, cumcă în Brașovŭ se află mai multe lecurĭ vacante la diferițĭ măestri pentru copii, carĭ voescŭ a se aplicá la meserii. Condițiunile sunt: Copiii sĕ fie de 13—14 anĭ, sĕ scie ceti și scrie, sĕ servéscă 4 anĭ ca învĕțăcei, în acești 4 anĭ părinții sĕ le dea hainele de lipsă. Părinții séu tutorii copiilorŭ sĕ se adreseze la subscrisulŭ comitetŭ în Brașovŭ.

Brașovŭ 13/25 Marțiu 1884.

Comitetulŭ Asociațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și solidarilorŭ românĭ meseriașĭ în Brașovŭ.

Vasilie Sfetea, președ. **Ioanŭ Bozoceanŭ,** secret.

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 11 Marte v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	$93\frac{1}{2}$	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%)	„	$95\frac{1}{5}$	„	96
„ convert. (6%)	„	$98\frac{1}{2}$	„	99
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	„	32	„	33
Credit fonc. ruralŭ (7%)	„	$103\frac{3}{4}$	„	—.—
„ „ „ (5%)	„	$92\frac{3}{4}$	„	—.—
„ „ urbanŭ (7%)	„	$101\frac{3}{4}$	„	$102\frac{1}{4}$
„ „ „ (6%)	„	98	„	$98\frac{1}{4}$
„ „ „ (5%)	„	$88\frac{7}{8}$	„	89
Banca națională a României	„	1384	„	—
Ac. de asig. Dacia-Rom	„	383	„	—
„ „ „ Națională	„	260	„	—
Aurŭ	„	2.85%	„	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.09	„	2.10

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Martiu st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6⁰/ 121.75. Rentă de aurŭ 4⁰/₀ 91.65. Rentă de hărthiă 5⁰/₀ 88.60. Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 141.25. Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emissiune) 95.80. dto (II-a emissiune) 117.25. dto (III-a emissiune 100.75. Bonurĭ rurale ungare 100.75. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ 100.25. Bonurĭ cu cl. de sortare 99.75. Bonurĭ rurale transilvane 99.75. Bonurĭ croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 97.75 Imprumutulŭ cu premiu ung. 116.75. Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului 113.80. Renta de hărtiă austriacă 79.80. Renta de arg. austr. 80.95. Renta de aurŭ austr. 101.75. Losurile din 1860 136.50. Acţiunile băncei austro-ungare 843.—. Act. băncei de creditŭ ungare 326.50. Act. băncei de creditŭ austriace 323.75 Argintulu —.— Galbinĭ împĕrătescĭ 5.78. Napoleon-d'orĭ 9.61. Mărcĭ 100 împ. germ. 59.25 Londra 10 ₤ sterlinge 121.35.

Nr. 1665-1884. 3—3

Concursŭ.

Spre ocuparea postului nou de jude comunalŭ orăşenescŭ sistemisatŭ la comuna orăşenéscă de aicĭ şi provĕḑutŭ c'unŭ salarŭ anualŭ de 900 fl. şi banĭ de cuartirŭ de 150 fl. v. a. pe anŭ se escrie concursŭ.

Doritorii de a ocupá acestŭ postŭ sĕ-şi presenteze petiţiunile respective până la 26 Marte a. c. d. a. 5 óre la primăria de aicĭ, arătându în aceste petiţiunĭ etatea lorŭ; purtarea morală, că au absolvatŭ unŭ cursŭ de dreptŭ de patru anĭ, că au căpĕtatŭ licenţa (Staatsprüfung) judicială sĕu din sciinţele de statŭ, şi în fine sĕ arăte, unde au fostŭ până acuma ocupaţĭ.

Braşovŭ 8 Marte 1884.

Magistratulŭ orăşănescŭ.

Anunciu de licitare.

Bunulŭ fundaţiunei Şuluţiane din comuna Bazedu comitatulŭ Murĕşŭ-Turda, susceputŭ în protocolulŭ cărţei funduare a aceleaşĭ comune sub Nr. 19, A + 1—107 Nr. Ord., — constătoriŭ după fóia catastrală din 39 jughere 1571^0 □ de arătură, — 14 jughere 536^0 □ de cosilŭ, 569^0 □ vii, 13 jughere 536^0 □ păşune, 7 jughere 1249^0 □ pădure şi 2 jughere 344^0 □ locŭ neproductivŭ, se vinde eventualminte se esarendéză pe calea licitaţiunei publice voluntare, ce se va ţiné în 6 Aprile a. c. st. n. la 2 óre p. m. în comuna Bazedu.

Preţulŭ de esclacamare pentru doritorii de a cumpĕrá se statoresce cu 4500 fl. v. a. — sub acestŭ preţŭ bunulŭ la nicĭ unŭ casŭ nu se va vinde. — Eră preţulŭ de esclamare pentru arĕnda anuală se statoresce cu 250 fl. v. a.

Doritorii de a cumperá sĕu de a esarĕndá acestŭ bunŭ încă înainte de începerea licitaţiunei au a depune unŭ vadiu de 10 % la mâna esmisului fundaţiunei Şuluţiane.

Condiţiunile de licitare şi până la acestŭ terminŭ se potŭ vedé la subscrisulŭ.

Blaşiu în 18 Marte 1884.

Ludovicŭ Csato,
advocatŭ archidiecesanŭ.

Publicaţiune. 3—3

Băile de aburŭ şi de vană din Braşovŭ, suburbiulŭ Scheiŭ au necesitate de 50 stînjinĭ lemne de focŭ de fagŭ, tinere uscate.

Cine voesce a liferá acéstă cantitate de lemne, sĕ binevoéscă a se adresá cu ofertele lorŭ verbale sĕu în scrisŭ în terminŭ de 15 ḑile, la subscrisa eforiă scolară, suburbiulŭ Scheiu, în edificiulŭ gimnasialŭ.

Braşovŭ, 9 (21) Marţiă 1884.

Eforia şcólelorŭ centrale rom. ort. resărit.

Publicaţiune. 3—3

Se aduce la cunoscinţa onor. publicŭ, cumcă reparatura, ce este a se face la băile de aburŭ, şi de vană din Braşovŭ, din suburbiulŭ Scheiu, se va pune în lucrare numai la 9 (21) Aprile 1884, şi că până atuncĭ, băile amintite stau la dispositiunea on. publicŭ.

Braşovŭ, 9 (21) Martie 1884.

Eforia scólelorŭ centrale rom. ort. resărit.

Nr. 124.—1884. 1—3

Publicaţiune.

Din partea comunităţii Telciu întabulate în comitatulŭ Bistriţa-Nasĕudŭ prin acésta se aduce la cunoscinţă publică, cumcă din proprietatea ei înscrisă în protocolulŭ funduariŭ Nr. 1 a comunei Telciu din pădurea de molidŭ, numită în dosulŭ Strîmbei, se va vinde pe calea licitaţiunei publice unŭ terenŭ de pădure de 1701 jughere 756^0 □ spre tăiare, respective spre folosire pe timpŭ de 17 anĭ.

Terminulŭ de licitaţiune se defige pe 20 Maiu 1884 la 10 óre a. m. la casa comunităţii Telciu. — Preţulŭ strigărei se statoresce per jugherŭ cu 15 fl. sĕu pentru totŭ terenulŭ de vĕndare cu 25.522 fl. v. a. Oferte scripturistice nu se primescŭ. Fiecare licitantŭ e obligatŭ a depune ca vadiu suma de 5000 fl. v. a. în banĭ gata şi totŭ unadată prin documente demne de încredere şi valide a-şĭ documentá starea averei şi purtarea sa morală.

Vadiulŭ cumpĕrătoriului se reţine şi se computá în rata din urmă a preţului de cumpĕrare, avĕndŭ cumpĕratoriulŭ afară de aceea a se mai obligá, că va depune îndată după finirea licitaţiunei în banĭ gata tangentele din preţulŭ cumpĕrarei plătibilŭ la 1 Ianuariu şi 1 Aprile 1884 cu 1250 fl. v. a. precum şi spre acoperirea speselorŭ causate cu pregătirea planurilorŭ de economisare referitóre la acéstă vĕndare de pădure a mai depune încă 3600 fl. v. a.; care sumă din urmă însĕ nicĭ se va computá în preţulŭ cumpĕrărei şi nicĭ se va mai replătí cumpĕratoriului.

Celelalte condiţiunĭ referitóre la acéstă licitaţiune se potŭ vedé orĭ şi cândŭ la subscrisulŭ oficiu comunalŭ.

Dela oficiulŭ comunei

Telciu în 20 Marţiu 1884.

Nestorŭ Ganea, notarŭ. **Ionŭ V. Pupeze,** primariu.

☛ Numere complete dela începutulŭ anului sĕ mai află.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Tipografia: **Ioanŭ Gött şi fiiŭ Henricŭ.**